

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annetun lain 3 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annettuun lakiin lisätään säännös, jonka mukaan Euroopan unionin jäsenvaltioihin maksettavasta osingosta ei määrätyin edellytyksin ole perittävä lähdevero. Lähdeverovapaus koskisi suorille sijoituksille maksettavia osinkoja.

Esitys liittyy valtion vuoden 1995 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Esitys liittyy myös hallituksen esitykseen Suomen liittymisestä Euroopan unioniin tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan samanaikaisesti Suomen Euroopan unionin jäseneksi liittymistä koskevan sopimuksen kanssa. Voimaantuloajankohdasta säädettäisiin asetuksella. Lakia sovellettaisiin sen voimaantulon jälkeen maksettaviin osinkoihin.

PERUSTELUT

1. Nykytila

Suomesta ulkomaille maksettavat osingot ovat tuloverolain (1535/92) 10 §:n 6 kohdan mukaan Suomesta saatua tuloa. Rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annetun lain 3 ja 7 §:n mukaan osingoista peritään 25 prosentin lähdevero. Suomen tekemissä verosopimuksissa Suomen verotusoikeutta on yleensä rajoitettu siten, että sallittu veroprosentti on sisäisen lainsäädännön mukaista määrää alempi. Suorien sijoitusten osinkojen vero on verosopimuksissa yleensä rajoitettu 5 prosenttiin tai vero on poistettu kokonaan.

2. Muutoksen tarve

Eri jäsenvaltioissa olevien emo- ja tytäryhtiöiden välillä sovellettavasta yhteisestä verotus-

järjestelmästä annettu Euroopan yhteisöjen neuvoston direktiivi (90/435/ETY) sisältää niin sanottujen suorien sijoitusten osinkojen verotusta koskevia säännöksiä. Direktiivi koskee tilannetta, jossa yhtiö maksaa osinkoa toisessa jäsenvaltiossa asuvalle yhteisölle, joka omistaa vähintään 25 prosenttia osinkoa maksavan yhtiön pääomasta. Direktiivin mukaan osinkoa ei tällaisessa tapauksessa voida verottaa lähdevaltiossa.

Suomen voimassa oleva järjestelmä vastaa direktiivin määräyksiä niissä tapauksissa, joissa Suomen verotusoikeus on sopimusteitse poistettu direktiivin mukaisilta osingoilta. Suomen ja Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä on kuitenkin edelleen voimassa myös sopimuksia, jotka jättävät Suomelle rajoitetun verotusoikeuden. Jos Suomi liittyy Euroopan unionin jäseneksi, verosopimuksen mukaisen oikeuden käyttäminen olisi yllä mainitun direktiivin vastaista.

Osinkojen lähdeverotus voidaan poistaa direktiivin edellyttämällä tavalla joko verosopimuksin unionin jäsenvaltioiden kanssa tai sisäisessä lainsäädännössä. Verotusoikeuden poistaminen sopimusteitse veisi runsaasti aikaa, eikä direktiivin vaatimuksia ole käytännössä mahdollista toteuttaa sopimusteitse käytettävissä olevassa ajassa. Sisäisen lainsäädännön muuttaminen on myös yksinkertaisempi ratkaisu.

3. Ehdotetut muutokset

Esityksessä ehdotetaan, että osingosta ei peritä lähdeveroa, jos osinko maksetaan Euroopan unionin jäsenvaltiossa asuvalle yhteisölle, joka omistaa vähintään 25 prosenttia osinkoa maksavan yhtiön pääomasta. Esitys merkitsee muutosta niissä tapauksissa, joissa verosopimus ei nykyisin estä lähdeveron perimistä.

Verovapaus koskisi vain Euroopan unionin jäsenvaltiossa asuvalle yhteisölle maksettavia osinkoja. Edellytyksenä olisi lisäksi, että osinkoa saava yhteisö on velvollinen suorittamaan jotakin niistä yhteisöveroista, jotka on lueteltu direktiivin 2 artiklan c alakohdassa, tai niiden tilalle tulevaa veroa. Asuinvaltiossaan verovapaalle yhteisöille maksettavat osingot eivät siten olisi ehdotetun säännöksen nojalla Suomen verosta vapaita. Esimerkiksi Man-saarilla tai Kanaalisaarilla asuvalle yhteisölle maksettu osinko ei myöskään mainittujen edellytysten vuoksi olisi verovapauden piirissä.

Yhdistyneen kuningaskunnan sekä Irlannin kanssa tehtyjen verosopimusten mukaan toisessa sopimusvaltiossa asuvalla osingonsaajalla on eräissä tapauksissa oikeus yhtiöveron hyvitykseen. Suomessa peritään tällöin lähdevero sekä osingosta että yhtiöveron hyvityksestä. Esityksessä ehdotetaan lähdeveron poistamista vain niissä tilanteissa, joissa osingonsaajalla ei ole oikeutta yhtiöveron hyvitykseen, joten mainituissa verosopimuksissa sallittu lähdeverotus säilyisi. Direktiivin ei ole katsottava edellyttävän näissä tilanteissa lähdeveron poistamista, koska yhtiöveron hyvityksen ja lähdeveron yhteisvaikutus on osingonsaajalle edullisempi

kuin vaihtoehto, jossa osingonsaaja ei saisi yhtiöveron hyvitystä eikä lähdeveroa perittäisi.

Osassa verosopimuksia Suomen verotusoikeus on poistettu sellaisissakin tilanteissa, joissa tämän esityksen mukaiset edellytykset eivät täyty. Sopimuksen mukaan lähdeverovapautteen voi oikeuttaa esimerkiksi se, että osingonsaaja hallitsee vähintään 10:tä prosenttia osingonmaksajayhtiön äänivallasta, vaikka osingonsaaja ei hallitsisikaan 25:tä prosenttia osingonjakajan pääomasta. Tämä esitys ei vaikuta sopimusperusteista verovapautta kaventavasti.

Verovapaussäännös lisättäisiin rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annetun lain 3 §:ään uudeksi 5 momentiksi. Saman pykälän 1 momenttiin ehdotetaan tehtäväksi tekninen muutos, joka samalla korjaa momentissa nykyisin olevan epätarkan viittauksen.

4. Esityksen vaikutukset

Esitys liittyy valtion vuoden 1995 talousarvioesitykseen. Ehdotettujen muutosten vaikutukset verotuloihin ovat vähäiset. Tämä johtuu osittain siitä, että Euroopan unionin jäsenvaltioihin maksetaan Suomesta suorien sijoitusten osinkoja suhteellisen vähän ja osittain siitä, että Suomen verotusoikeus on suurelta osin poistettu jo voimassa olevissa verosopimuksissa.

5. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu virkatyönä valtiovarainministeriössä.

6. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan samanaikaisesti Suomen Euroopan unionin jäseneksi liittymistä koskevan sopimuksen kanssa. Lakia sovellettaisiin sen voimaantulon jälkeen maksettaviin osinkoihin.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

L a k i

rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annetun lain 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta 11 päivänä elokuuta 1978 annetun lain (627/78) 3 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 30 päivänä marraskuuta 1990 annetussa laissa (1022/90), sekä

lisätään 3 §:ään, sellaisena kuin se on osittain muutettuna 29 päivänä joulukuuta 1988 annetulla lailla (1242/88) ja mainitulla 30 päivänä marraskuuta 1990 annetulla lailla, uusi 5 momentti seuraavasti:

3 §

Lähdevero on suoritettava, jollei muualla toisin säädetä, osingosta, yhtiöveron hyvityksestä, henkilöstörahaston maksamasta rahastoosuudesta ja henkilöstörahaston jäsenilleen jakamasta ylijäämästä, korosta ja rojaltista sekä palkasta, eläkkeestä ja muusta ennakkoperintälain 5 §:ssä tarkoitettua suorituksesta.

Lähdeveroa ei ole suoritettava osingosta, joka maksetaan Euroopan unionin jäsenvaltiossa asuvalle yhteisölle, jolla ei ole oikeutta yhtiöveron hyvitykseen ja joka välittömästi

omistaa vähintään 25 prosenttia osinkoa maksavan yhtiön pääomasta. Tässä momentissa säädettyä sovelletaan vain, jos osingonsaaja on velvollinen suorittamaan Euroopan yhteisöjen neuvoston eri jäsenvaltioista olevien emon ja tytäryhtiöiden yhteisestä verotusjärjestelmästä antaman direktiivin (90/435/ETY) 2 artiklan c alakohdassa tarkoitettua veroa.

Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettyäänä ajankohtana.

Lakia sovelletaan lain voimaantulon jälkeen maksettaviin osinkoihin.

Helsingissä 6 päivänä syyskuuta 1994

Tasavallan Presidentti
MARTTI AHTISAARI

Valtiovarainministeri *Iiro Viinanen*

Laki

rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annetun lain 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta 11 päivänä elokuuta 1978 annetun lain (627/78) 3 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 30 päivänä marraskuuta 1990 annetussa laissa (1022/90), sekä

lisätään 3 §:ään, sellaisena kuin se on osittain muutettuna 29 päivänä joulukuuta 1988 annetulla lailla (1242/88) ja mainitulla 30 päivänä marraskuuta 1990 annetulla lailla, uusi 5 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

3 §

Lähdevero on suoritettava, jollei jäljempänä toisin säädetä, osingosta, yhtiöveron hyvityksestä, henkilöstörahaston maksamasta rahastosuudesta ja henkilöstörahaston jäsenilleen jakamasta ylijäämästä, korosta ja rojaltista, *mi-käli 13 §:n 2 momentista ei muuta johdu*, sekä palkasta, eläkkeestä ja muusta ennakoperintälain 5 §:ssä tarkoitettusta suorituksesta.

Ehdotus

3 §

Lähdevero on suoritettava, jollei *muualla* toisin säädetä, osingosta, yhtiöveron hyvityksestä, henkilöstörahaston maksamasta rahastosuudesta ja henkilöstörahaston jäsenilleen jakamasta ylijäämästä, korosta ja rojaltista sekä palkasta, eläkkeestä ja muusta ennakoperintälain 5 §:ssä tarkoitettusta suorituksesta.

Lähdeveroa ei ole suoritettava osingosta, joka maksetaan Euroopan unionin jäsenvaltiossa asuvalle yhteisölle, jolla ei ole oikeutta yhtiöveron hyvitykseen ja joka välittömästi omistaa vähintään 25 prosenttia osinkoa maksavan yhtiön pääomasta. Tässä momentissa säädettyä sovelletaan vain, jos osingonsaaja on velvollinen suorittamaan Euroopan yhteisöjen neuvoston eri jäsenvaltioista olevien emo- ja tytäryhtiöiden yhteisestä verotusjärjestelmästä antaman direktiivin (90/435/ETY) 2 artiklan c alakohdassa tarkoitettua veroa.

Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettyäänä ajankohtana.

Lakia sovelletaan lain voimaantulon jälkeen maksettaviin osinkoihin.